

Liiklusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 14.06.2017

§ 1. Liiklusseaduse muutmine

Liiklusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „rahastamise,” tekstiosaga „teekasutustasu tasumise tingimused ja määrad,”;

2) paragrahvi 6² lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Riigitee kasutamise eest ei koguta elektroonilist teemaksu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/52/EÜ tähenduses.”;

3) paragrahvi 91 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „teostaja” sõnadega „või muu korrakaitseorgani”;

4) paragrahvi 91 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Juhi võib juhtimiselt kõrvaldada, kui veoauto või selle haagise eest ei ole teekasutustasu tasutud.”;

5) seadust täiendatakse 12¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„12¹. peatükk TEEKASUTUSTASU

§ 190¹. Teekasutustasu

(1) Teekasutustasu on rahaline kohustus, mille tasumine annab isikule õiguse kasutada käesoleva seaduse §-s 190² nimetatud sõidukiga avalikult kasutatavat teed kindla ajavahemiku jooksul.

(2) Teekasutustasu kohustusega veoauto ja selle haagisega avalikult kasutatava tee kasutamise õiguse periood algab teekasutustasu tasumisest, kui teekasutustasu tasuja ei ole tasumisel määranud hilisemat kehtima hakkamist.

§ 190². Teekasutustasu objekt

Teekasutustasu tasutakse üle 3500-kilogrammise täismassiga veoauto ja selle haagise eest.

§ 190³. Teekasutustasu määr

(1) Teekasutustasu määr sõltub veoauto ja selle haagise täismassidest, telgede arvust ning veoauto heitgaasiklassist.

(2) Teekasutustasu arvutamisel lähtutakse liiklusregistri andmetest. Kui liiklusregistris puuduvad andmed, siis lähtutakse teekasutustasu määra arvutamisel teekasutustasu tasuja esitatud andmetest. Liiklusregistris andmete puudumisel peab juht teel tõendama teekasutustasu määra aluseks olevaid andmeid registreerimistunnistusega või valmistaja, tema ametliku esindaja või sissetooja väljastatud andmetega. Kui veoauto heitgaasiklassi ei ole võimalik kindlaks teha, siis arvestatakse teekasutustasu vastavalt veoauto heitgaasiklassile EURO 0.

(3) Kui üle 3500-kilogrammise täismassiga veoauto ja selle haagise täismasside summa ei ületa 12 000 kilogrammi, on teekasutustasu määrad iga heitgaasiklassi ja telgede arvu puhul järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 9 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 25 eurot;
- 3) 30 päeva määr on 50 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 125 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 500 eurot.

(4) Kui veoautol ja selle haagisel on kokku kuni kolm telge, veoauto ja selle haagise täismasside summa on üle 12 000 kilogrammi ning veoauto kuulub heitgaasiklassi EURO 0, EURO I või EURO II, on teekasutustasu määrad järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 12 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 45 eurot;
- 3) 30 päeva määr on 90 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 225 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 900 eurot.

(5) Kui veoautol ja selle haagisel on kokku vähemalt neli telge, veoauto ja selle haagise täismasside summa on üle 12 000 kilogrammi ning veoauto kuulub heitgaasiklassi EURO 0, EURO I või EURO II, on teekasutustasu määrad järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 12 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 65 eurot;

- 3) 30 päeva määr on 130 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 325 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 1300 eurot.

(6) Kui veoautol ja selle haagisel on kokku kuni kolm telge, veoauto ja selle haagise täismasside summa on üle 12 000 kilogrammi ning veoauto kuulub heitgaasiklassi EURO III, on teekasutustasu määrad järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 11 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 40 eurot;
- 3) 30 päeva määr on 80 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 200 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 800 eurot.

(7) Kui veoautol ja selle haagisel on kokku vähemalt neli telge, veoauto ja selle haagise täismasside summa on üle 12 000 kilogrammi ning veoauto kuulub heitgaasiklassi EURO III, on teekasutustasu määrad järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 12 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 60 eurot;
- 3) 30 päeva määr on 120 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 300 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 1200 eurot.

(8) Kui veoautol ja selle haagisel on kokku kuni kolm telge, veoauto ja selle haagise täismasside summa on üle 12 000 kilogrammi ning veoauto kuulub heitgaasiklassi EURO IV või EURO V, on teekasutustasu määrad järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 10 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 35 eurot;
- 3) 30 päeva määr on 70 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 175 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 700 eurot.

(9) Kui veoautol ja selle haagisel on kokku vähemalt neli telge, veoauto ja selle haagise täismasside summa on üle 12 000 kilogrammi ning veoauto kuulub heitgaasiklassi EURO IV või EURO V, on teekasutustasu määrad järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 12 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 55 eurot;
- 3) 30 päeva määr on 110 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 275 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 1100 eurot.

(10) Kui veoautol ja selle haagisel on kokku kuni kolm telge, veoauto ja selle haagise täismasside summa on üle 12 000 kilogrammi ning veoauto kuulub heitgaasiklassi EURO VI või vähem saastavasse EURO-heitgaasiklassi, on teekasutustasu määrad järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 10 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 30 eurot;
- 3) 30 päeva määr on 60 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 150 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 600 eurot.

(11) Kui veoautol ja selle haagisel on kokku vähemalt neli telge, veoauto ja selle haagise täismasside summa on üle 12 000 kilogrammi ning veoauto kuulub heitgaasiklassi EURO VI või vähem saastavasse EURO-heitgaasiklassi, on teekasutustasu määrad järgmised:

- 1) 24 tunni määr on 12 eurot;
- 2) 7 päeva määr on 50 eurot;
- 3) 30 päeva määr on 100 eurot;
- 4) 90 päeva määr on 250 eurot;
- 5) 365 päeva määr on 1000 eurot.

§ 190⁴. Teekasutustasu tasumine

(1) Teekasutustasu tasumise kohustus on veoauto omanikul. Kui liiklusregistrisse on kantud veoauto vastutav kasutaja, on teekasutustasu tasumise kohustus vastutaval kasutajal.

(2) Kui teekasutustasu on tasumata, on juhil sõidu alustamine keelatud.

(3) Maanteeamet võimaldab teekasutustasu tasumise ööpäev läbi. Maanteeamet võib teekasutustasu tasumise korraldamise ülesande üle anda eraõiguslikule juriidilisele isikule Maanteeameti, Maksu- ja Tolliameti ning eraõigusliku juriidilise isiku vahel sõlmitud halduslepinguga.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud haldusülesande täitmise üle teostab haldusjärelevalvet Maanteeamet. Maanteeamet rakendab viivitamata meetmeid haldusülesande täitmise tagamiseks, kui haldusleping lõpetatakse ühepoolselt või kui esineb muu põhjus, mis takistab haldusülesande täitmise jätkamist.

(5) Kui Maanteeamet on teekasutustasu tasumise võimaluste korraldamise ülesande üle andnud eraõiguslikule juriidilisele isikule, võib halduslepingus kokku leppida, et ülesande täitja lisab teekasutustasule ülesande täitmisega seotud põhjendatud kulud ja mõistliku ärikasumi (edaspidi *teenustasu*). Teenustasu suurus määratakse kindlaks halduslepingus.

(6) Teekasutustasu tasuja maksab teekasutustasu Maksu- ja Tolliametile või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eraõiguslikule juriidilisele isikule, kes omakorda kannab kogutud teekasutustasu Maksu- ja Tolliametile.

(7) Teekasutustasu tasumise päevaks loetakse tasutava summa selleks määratud kontole või maksuhalduri kassasse sularahana või makse autoriseerimise andmete maksuhaldurile laekumise päev või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eraõigusliku juriidilise isiku poolt teekasutustasu andmekogus teekasutustasuga seotud andmete kinnitamise päev.

(8) Teenustasu laekub käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eraõiguslikule juriidilisele isikule.

(9) Teekasutustasu ja teenustasu tasumise korra ning teekasutustasu tagastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega ja käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud teenustasu suurima lubatud määra võib kehtestada valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 190⁵. Vabastus teekasutustasust

Teekasutustasust on vabastatud:

- 1) Kaitseväge, Kaitseliidu, välisriigi relvajõudude, Politsei- ja Piirivalveameti ning päästeasutuse veoauto ja selle haagis;
- 2) rahvusvahelise abi osutaja veoauto ja selle haagis;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksuse, mittetulundusühingu, sihtasutuse või ettevõtja veoauto ja selle haagis, mida kasutatakse peamiselt päästetööil;
- 4) vanasõiduk käesoleva seaduse § 83 tähenduses.

§ 190⁶. Teekasutustasu tagastamine

(1) Teekasutustasu tasuma kohustatud isikul on võimalik taotleda Maanteeametilt teekasutustasu tagastamist kasutamata perioodi või käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 4 nimetatud eesmärgil sõiduki kasutamise perioodi eest 90 päeva määra või 365 päeva määra tasumise korral.

(2) Teekasutustasu tagastamist on võimalik taotleda veoauto ja selle haagise eest järgmistel juhtudel:

- 1) veoauto on Eesti liiklusregistrist või sõiduki asukohamaa asjakohasest registrist kustutatud või ajutiselt kustutatud;
- 2) veoauto registrikanne on peatatud;
- 3) veoauto omaniku või vastutava kasutaja vahetumisel;
- 4) veoautoga on täidetud riigikaitse sundkoormise kohustust.

(3) Teekasutustasu tagastamiseks võib esitada taotluse kolme kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud aluse tekkimisest arvates.

(4) Tagastatava teekasutustasu summa arvutamiseks jagatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel tehtud registrikande järel kasutamata jäänud päevade arv tee kasutamise õiguse päevade arvuga ja korrutatakse tasutud teekasutustasu summaga.

§ 190⁷. Teekasutustasust laekuva raha kasutamine

Teekasutustasust riigieelarvesse laekunud raha kasutatakse transporditaristu hoiuks.

§ 190⁸. Teekasutustasu haldur

(1) Maksu- ja Tolliamet täidab teekasutustasuga seoses kõiki maksukorralduse seadusest tulenevaid maksuhalduri ülesandeid, välja arvatud neid ülesandeid, mis käesoleva seadusega on antud Maanteeameti pädevusse.

(2) Maanteeamet arvutab veoauto ja selle haagise eest tasumisele ning tagastamisele kuuluva teekasutustasu summa.

§ 190⁹. Teekasutustasu andmekogu

(1) Teekasutustasu andmekogusse kogutakse teekasutustasuga seotud andmed, et pidada arvestust teekasutustasu tasumise üle ning lihtsustada teekasutustasu tasumist ja riiklikku järelevalvet selle üle.

(2) Teekasutustasu andmekogu vastutav töötleja on Maanteeamet.

(3) Teekasutustasu tasumise kohustuse täitmist tõendavatel andmetel on õiguslik tähendus.

(4) Teekasutustasu andmekogu andmed ei ole avalikud, välja arvatud järgmised andmed:

- 1) veoauto registreerimisnumber;
- 2) veoauto ja selle haagise täismasside summa;
- 3) veoauto heitgaasiklass;
- 4) veoauto ja selle haagise telgede arv;
- 5) periood, mille eest on teekasutustasu tasutud;
- 6) teekasutustasu kehtima hakkamise aeg.

(5) Teekasutustasu andmekogu asutab ja selle pidamise põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 190¹⁰. Maanteeameti ning Maksu- ja Tolliameti andmevahetus

Maanteeamet edastab Maksu- ja Tolliametile andmed tasumisele kuuluva ja tagastatava teekasutustasu kohta, mis on Maksu- ja Tolliametile vajalikud maksukorralduse seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks. Maksu- ja Tolliamet edastab Maanteeametile teabe teekasutustasu tasumise ja tagastamise toimingute kohta.

§ 190¹¹. Teekasutustasu tasumise riiklik järelevalve

(1) Käesolevas seaduses sätestatud teekasutustasu tasumise kohustuse täitmise üle teostavad riiklikku järelevalvet Maanteeamet, Maksu- ja Tolliamet ning Politsei- ja Piirivalveamet.

(2) Korrakaitseorgan võib käesolevas paragrahvis sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 32 ja 45 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 190¹². Teekasutustasu tasumise riikliku järelevalve erisused

(1) Korrakaitseorgan suunab lähimasse teekasutustasu müügipunkti üle välispiiri Eestisse sisenenud teekasutustasu kohustusega veoauto, kui selle eest ei ole teekasutustasu tasutud.

(2) Kui avalikult kasutatavat teed kasutav teekasutustasu kohustusega veoauto ja selle haagise eest ei ole teekasutustasu tasutud, on korrakaitseorganil õigus juht juhtimiselt kõrvaldada käesoleva seaduse §-s 91 sätestatud alusel ja korras kuni teekasutustasu tasumiseni.”;

6) paragrahvi 200² punkti 1 täiendatakse pärast tekstiosa „mõõtmete,” tekstiosaga „teekasutustasu tasumise,”;

7) seadust täiendatakse §-dega 261⁶–261⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 261⁶. Veoautot juhtima lubamine teekasutustasu tasumata

(1) Teekasutustasu tasuma kohustatud isiku poolt veoautot avalikult kasutataval teel juhtima lubamise eest, kui teekasutustasu on tasumata, –

karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 1800 eurot.

§ 261⁷. Veoautot juhtima lubamine väiksemas määras tasutud teekasutustasuga

(1) Teekasutustasu tasuma kohustatud isiku poolt veoautot avalikult kasutataval teel juhtima lubamise eest, kui teekasutustasu on tasutud väiksemas määras, –

karistatakse rahatrahviga kuni 30 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 1200 eurot.

§ 261⁸. Veoauto juhtimine teekasutustasu tasumata

Veoauto juhtimise eest avalikult kasutataval teel, kui teekasutustasu on tasumata, –

karistatakse rahatrahviga kuni 40 trahviühikut.

§ 261⁹. Veoauto juhtimine väiksemas määras tasutud teekasutustasuga

Veoauto juhtimise eest avalikult kasutataval teel, kui teekasutustasu on tasutud väiksemas määras, –

karistatakse rahatrahviga kuni 20 trahviühikut.”;

8) paragrahvi 263 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse §-des 201–261⁹ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Politsei- ja Piirivalveamet.”;

9) paragrahvi 263 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva seaduse §-des 261⁶–261⁹ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Maksu- ja Tolliamet.”;

10) paragrahvi 264 täiendatakse lõikega 22 järgmises sõnastuses:

„(22) Teekasutustasu tasumise kohustust kohaldatakse alates 2018. aasta 1. jaanuarist.”;

11) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 1999/62/EÜ raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest (ELT L 187, 20.07.1999, lk 42–50), muudetud direktiividega 2006/38/EÜ (ELT L 157, 09.06.2006, lk 344–351), 2011/76/EL (ELT L 269, 14.10.2011, lk 1–16) ja 2013/22/EL (ELT L 158, 10.06.2013, lk 356–361).”.

§ 2. Autoveoseaduse muutmise

Autoveoseaduse § 19¹ täiendatakse punktiga 5¹ järgmises sõnastuses:

„5¹) tegevusloa omajat, tema veokorraldajat või tema juures töötavat autojuhti on vedude korraldamisel rohkem kui üks kord karistatud liiklusseaduse § 261⁶, 261⁷, 261⁸ või 261⁹ alusel.”.

§ 3. Halduskoostöö seaduse muutmise

Halduskoostöö seaduse § 13 lõiget 1¹ täiendatakse punktiga 25 järgmises sõnastuses:

„25) liiklusseaduse § 190⁴ lõikes 3 nimetatud haldusleping, kui ei ole tegemist riigihankelepinguga.”.

§ 4. Maksukorralduse seaduse muutmise

Maksukorralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesolevas seaduses maksu kohta sätestatud kohaldatakse ka:

1) kogumispensionide maksele ja töötuskindlustusmaksele, kui kogumispensionide seaduses või töötuskindlustuse seaduses ei ole sätestatud teisiti;

2) saastetasule, vee erikasutusõiguse tasule ja maavara kaevandamisõiguse tasule, kui keskkonnatasude seaduses ei ole sätestatud teisiti;

3) teekasutustasule, kui liiklusseaduses ei ole sätestatud teisiti.”;

2) paragrahvi 17 lõiget 2 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„12) mitteresident seoses teekasutustasu kohustusega.”;

3) paragrahvi 29 täiendatakse punktiga 50 järgmises sõnastuses:

„50) Maanteeametile teekasutustasu tasumisega seotud teabe väljastamiseks.”;

4) paragrahvi 105 lõike 5 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul loetakse tasumise päevaks tasutava summa selleks määratud kontole või maksuhalduri kassasse sularahana või makse autoriseerimise andmete maksuhaldurile laekumise päev.”.

§ 5. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2017. aasta 20. detsembril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees